

ביאור בדרך אפשר

1 וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּזָה, על דברי אדמו"ר ה'צמח צדק' שהובאו לעיל לגבי
 2 בית המקדש דָּהוּ גַם תִּכְן הָעֲנִינָן דְּאֵינוּ זֶז היינו שלעולם אין השכינה
 3 זזה ומסתלקת מִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה, דְּמַפְיִין שְׁאֵינוּ זֶז
 4 מִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה, לְכֵן גַּם לֹא זֶז מִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַטָּה,
 5 למרות החורבן והגלות, דְּגַם כַּאֲשֶׁר
 6 הָיָה הַחֲרָבָן בְּאֶפְן דְּכֻלָּהּ¹² 12
 7 חֲמָתוֹ עַל הָעֲצִים וְעַל 2 מִירוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה, דְּמַפְיִין שְׁאֵינוּ זֶז
 8 הָאֲבָנִים, כך שבית המקדש הגשמי 3
 9 אכן נחרב (אלא שהחורבן היה באופן 4
 10 כזה שהקדוש-ברוך-הוא כילה את 10
 11 חמתו וכעסו, כביכול, על העצים ועל 11
 12 האבנים, אבל עם ישראל המשיך 12
 13 להתקיים, ובכך מסבירים חכמינו ז"ל 13
 14 את הכתוב בתהלים "מוזמר לאסף 14
 15 אלוקים באו גויים בנחלתך..." 15
 16 שלכאורה יש לתמוה איזה מקום יש 16
 17 ל"מוזמר" על כך, ולמה לא נאמר 17
 18 "קינה לאסף"², אלא שה"מוזמר" הוא 18
 19 על כך שהבית נשרף, ועם ישראל 19
 20 המשיך להתקיים) ובכל זאת למרות 20
 21 החורבן למעשה נִשְׁאָר גַּם בֵּית 21
 22 הַמִּקְדָּשׁ שְׁלֹמֹטָה, הַבְּתִי 22
 23 כְּנִסוּת וַבְּתִי מְדֻרָּשׁוֹת שֶׁהֵם 23
 24 מִקְדָּשׁ מְעֻט וְהָרִי הֵם קִיּוּמִים 24
 25 תמיד, בכל זמן ובכל מקום. 25
 26 אָמֵנָם גַּם לֵאחֹר שְׁנֵי בִיאורִים כִּיצַד 26
 27 הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה ב"מקדש שלמטה" 27
 28 נמשכת גם לאחר חורבן בית המקדש, 28
 29 עדיין צָרִיף לְהַבִּינֵן, בעצם העניין, 29
 30 מהו הַחֲדוּשׁ שֶׁבְּעֲנִינָן הַמִּקְדָּשׁ 30
 31 שָׁבוּ דוּקָא יִשְׁנָה הַשְּׂרָאָת 31
 32 הַשְּׂכִינָה, וְהָרִי כְּתִיב¹³ אֵת 32
 33 הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ אֲנִי מְלֹא, 33
 34 הֵינְנוּ שְׁאֵלְקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ נִמְצָא 34
 35 בְּכָל מְקוֹם וְכֵל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ "מלא" 35
 36 באלוקות. ומדויק לשון הכתוב "אני 36
 37 מלא" יש ללמוד שהשראת השכינה 37
 38 בעולם היא באופן נעלה ביותר וְלֹא רַק בְּחִינָה זֹז בְּאֵלְקוֹת שְׁאֵפְשֹׁר
 39 לֹאמֵר עֲלֵיָה הַתֵּאָר 'מְלֹא', בְּחִינָת מְמַלֵּא פֶל עֲלֵמִין, שורה
 40 בעולם אֲלָא גַם בְּחִינַת 'אֲנִי', בְּחִינַת סוֹבֵב פֶּל עֲלֵמִין, מבואר
 41 בקבלה וחסידות שהאור האלוקי בא לעולם בשני אופנים הנקראים "אור
 42 הסובב כל עלמין" ו"אור הממלא כל עלמין". אור הסובב הוא התגלות האור
 43 האינסופי הבלתי מוגבל שמאיר על כל העולמות והנבראים בשווה, ונקרא

ביאור בדרך אפשר

44 'סובב' על שם שמאיר על העולמות 'מלמעלה' (בדרך 'מקיף') מבלי להתלבש
 45 בתוכם, ואור הממלא הוא התגלות האור כפי שבא בגבול וצמצום בהתאמה
 46 לכל עולם ולכל נברא לפי עניינו ומתלבש בכל אחד מהם בפנימיות, ולעניינו
 47 – האמור לעיל שאלוקות נמצא בכל מקום, כוונתו לא רק לבחינת 'ממלא'
 48 אלא גם לבחינת 'סובב', וְלִמְעֻלָּה
 49 מְזָה, אפילו בחינה שלמעלה מבחינת
 50 "סובב כל עלמין", גַּם בְּחִינָה זֹז
 51 נִמְצָאָת בְּכָל מְקוֹם¹⁴, וְאִם-כֵּן
 52 מָהוּ הַחֲדוּשׁ הַמִּיּוּחַד בְּהַשְּׂרָאָת
 53 הַשְּׂכִינָה שְׁבִבֵית הַמִּקְדָּשׁ. ?
 54 וְאֶפִּילוּ אִם תִּמְצִי-לוֹמֵר,
 55 שֶׁהַמְּשַׁכֵּת אֵלְקוֹת צָרִיכָה
 56 לְהִיּוֹת עַל-יְדֵי עֲבוּדַת הָאָדָם,
 57 היה מקום ליישב את השאלה ולומר
 58 שהחידוש בהשראת השכינה בבית
 59 המקדש לגבי השראת השכינה שקיימת
 60 בכל מקום בעולם הוא שהמשכת
 61 האלוקות מלמעלה למטה והתגלות
 62 אלוקות בעולם צריכה להיות על-ידי
 63 עבודת האדם, וזה ענינו של בית
 64 המקדש שנבנה על ידי בני ישראל,
 65 ועבודת המקדש היא על ידי האדם,
 66 אבל בכך השאלה לא מיושבת כל
 67 צרכה כי עֲדִין אֵינוּ מוּכָן מָה זֶה
 68 שֶׁיֵּךְ לִוְעֵשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ דְּוָקָא
 69 שהרי כל ענין התורה והמצוות, ולא רק
 70 בנין המקדש, הוא עבודת האדם. ?
 71 אֵךְ הָעֲנִינָן הוּא, פְּמַבְאָר
 72 בְּאֶרְכָּה בְּתַנְיָא¹⁵, דְּהַחֲדוּשׁ
 73 דְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּנוּשָׁא זֶה שֶׁל
 74 הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה הוּא שְׁתַּהֲיָה
 75 הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּגֻלְיֵי
 76 בְּמְקוֹם גַּשְׁמִי מְסִים בְּעוֹלָם,
 77 וְכִמּוֹ הַנְּפֶשׁ שֶׁהִיא מֵהוֹת רוּחָנִית
 78 הַמְּתַלַּבֶּשֶׁת בְּגוּף הַגַּשְׁמִי, הָרִי
 79 הַנְּפֶשׁ הִיא עֲצָם פְּשׁוּט מֵהוֹת
 80 'ששוטה' בלתי מוגדרת הַנְּמַצָּא
 81 בְּכָל אֲבָרֵי הַגּוּף בְּשׁוּהָ, דְּאוֹתָהּ הַנְּפֶשׁ הִיא הַמְּתַלַּבֶּשֶׁת בְּכָל
 82 רְמ"ח אֲיָבָרִים וְשִׁס"ה גִּידִים, למרות שיש ביניהם הברלי דרוגות מן
 83 הקצה אל הקצה. ומוכן שהחיות שבראש ובלב, למשל, היא פחותה מהחיות
 84 שבעקב שברגל, בכל זאת עצם הנפש נמצאת בכל האברים ובכל הגידים
 85 במידה שווה, וְאֵךְ-עַל-פִּי-כֵן בְּרָא הַקָּב"ה אֵת הָאָדָם בְּאֶפְן
 86 בְּזָה, שְׁמַקּוֹם הַשְּׂרָאָת הַנְּפֶשׁ בְּגֻלְיֵי בְּצוּרָה גְּלוּיָהּ, ניכרת ונוגשת

(12 איכ"ר פ"ד, יד. רש"י תהלים עט, א. תוס' קידושין לא, ב - ד"ה איסתייעא. ועוד. 13) ירמ'י' כג, כד. 14) ראה תניא רפ"מ. א. תו"א בשלח סג, ד. לקו"ת שלח מח, א. ובכ"מ. 15) פנ"א ואילך.